

SILESIA

TRAM NEWS

Nakład: 10 000 egz.

ISSN 2299-2790

AKTUALNOŚCI

Pielgrzymi z Panamy w tramwaju

>>> str. 3

PRZYSTANEK HISTORIA

Pamięć o kardynale z Brzęczkovic

>>> str. 6-7

SAMORZĄD

Mysłowice - wykorzystać szanse rozwoju

>>> str. 8-9

Centrum przesiadkowe w Chorzowie

>>> str. 2

Jedźmy razem

Przed nami ostatnie dni sierpnia – końcówka letnich wakacji. Wkrótce znów zabrzmi pierwszy szkolny dzwonek, a wielu uczniów swoją codzienną drogę do wiedzy na trasie dom-szkola-dom pokonywać będzie środkami komunikacji publicznej – także tramwajami. Wszystkim powracającym w szkolne progi i tym, którzy przekroczą je po raz pierwszy, życzę, by rok szkolny 2016/17 był dla nich źródłem wiedzy, satysfakcji i radości. Niech nauka przychodzi bez większych trudności, a niepowodzenia, które mogą się przydarzyć, niech nie zniechęcają, lecz stanowią motywację do intensywniejszych starań w osiąganiu coraz lepszych wyników. No i oczywiście życzę też bezpiecznych i punktualnych przejazdów tramwajami.

Na łamach tego wydania „Silesia Tram News” wspominamy jeszcze minione Światowe Dni Młodzieży. Grupa młodych pielgrzymów z Panamy zwiedziła zajezdnię tramwajową w Bytomiu Stroszku i zabytkowym tramwajem pokonała trasę z Bytomią do Parku Śląskiego w Chorzowie. W rubryce poświęconej prezentacji działalności samorządów lokalnych, na terenie których obecne są Tramwaje Śląskie zamieszczamy tym razem rozmowę z prezydentem Mysłowic, Edwardem Lasokiem. Mysłowice odwiedzamy także w naszym cyklu „Przystanek Historia” popularyzującym turystykę miejską. Naszych Czytelników i Pasażerów zapraszamy do udziału w Dniu Otwartym Zajezdni Rejonu nr 1 w Będzinie, organizowanym w związku z obchodami 85. rocznicy połączenia sieci tramwajowych Śląska i Zagłębia. Zapraszamy też na czwartą edycję „Bytomskiego Tramwaju Bluesowago – Blues Bana”, a także do udziału w biegu „15tka z Katowic do Sosnowca”. Przypominam, że jeszcze tylko do 9 września br. składać można prace w konkursie fotograficznym „Tramwaje na ulicach Zagłębia” i w konkursie na makietę wagonu tramwajowego. Szczegóły, regulamin i formularze zgłoszeniowe dostępne są na stronie internetowej www.tram-silesia.pl. Zachęcam do uczestnictwa – najlepsze prace zostaną nagrodzone i zaprezentowane podczas Dnia Otwartego bieżącej zajezdni tramwajowej 24 września br.

Tadeusz Freisler
Prezes Zarządu Tramwaje Śląskie S.A.

Centrum przesiadkowe w Chorzowie

Dobiegła końca budowa chorzowskiego centrum przesiadkowego. Pasażerowie tramwajów i autobusów korzystają ze zintegrowanych przystanków. Jednocześnie zmieniła się organizacja ruchu wokół Rynku.

– Centrum przesiadkowe zostało podzielone na cztery stanowiska oznaczone kolorem czarnym, czerwonym, niebieskim i żółtym. Wszystkie linie i kierunki są starannie opisane. Pasażerowie bez problemu odnajdą swój środek komunikacji – mówi Piotr Wojtala, dyrektor Miejskiego Zarządu Ulic i Mostów.

Działa już docelowa organizacja ruchu na Rynku i najbliższej okolicy. Kierowcy przede wszystkim powinni zwrócić uwagę na znak „zakaz ruchu” na jezdni przy Banku Zachodnim, która do tej pory była dostępna dla wszystkich użytkowników dróg.

– Piesi mogą swobodnie korzystać z centrum przesiadkowego, a ruch samochodowy został przeniesiony na obrzeża tego miejsca. Kierowcy powinni się liczyć z tym, że przejeżdżając przy nowych przystankach, łamią przepisy. A to wiąże się z mandatem karnym – przestrzega asp. Arkadiusz Bień z Komendy Miejskiej Policji w Chorzowie.

Teraz trzeba omijać Rynek korzystając z przejazdu przez nowe rondo, które powstało na ul. Kościuszki u wylotu poszerzonej ul. Moniuszki.

Pomysł centrum przesiadkowego powstał w 2012 r., kiedy władze miasta w porozumieniu z zarządcą dróg postanowiły skoncentrować w jednym miejscu przystanki linii tramwajowych i autobusowych. Wszystko po to, by pasażerowie nie musieli biegać od przystanku do przystanku, które były rozrzucone w kilku miejscach na i wokół Rynku.

W przyszłym roku perony zostaną wyposażone w tzw. dynamiczny system informacji pasażerskiej. Pojawią się tablice ledowe, na których wyświetlane będą informacje o godzinach odjazdu poszczególnych środków komunikacji. Mają one zostać zainstalowane na słupach stojących na środku każdego peronu.

(p)

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:

Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny: Waldemar Kosior
Redaktor wydania: Andrzej Zowada

Druk:

POLSKA PRESS Sp. z o.o.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Pielgrzymi z Panamy w tramwaju

Przyjeżdżając do Polski na Światowe Dni Młodzieży nie sądzili, że będą tu mieli okazję zwiedzić zajezdnię tramwajową. Młodzi pielgrzymi z Panamy tą wizytą byli zachwyceni, a kilka faktów, które poznali mocno ich zdziwiło.

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie S.A.

Światowe Dni Młodzieży w Krakowie i towarzyszące im wydarzenia m.in. w Katowicach i Częstochowie były dla pielgrzymów z całego świata niezwykle przeżyciem duchowym. Ale nie tylko. Polacy, którzy gościli młodych we własnych domach, samodzielnie i z pomocą lokalnych firm i instytucji starali się uatrakcyjnić pobyt obcokrajowców w możliwie największym stopniu. W Parafii pw. Przemienienia Pańskiego w Tarnowskich Górach-Bobrownikach, gdzie przebywało 30 pielgrzymów z Panamy, wolontariusze wpadli na nietypowy pomysł. – Zgłosili się do nas z prośbą o przewiezienie zabytkowym wagonem typu N grupy pielgrzymów z Bytomia Stroszka do Parku Śląskiego i z powrotem. Zgodziliśmy bez wahania i zaproponowaliśmy nieco więcej – mówi rzecznik Tramwajów Śląskich S.A. Andrzej Zowada.

To „nieco więcej” to możliwość zwiedzenia zajezdni w Bytomiu Stroszku – okazja wyjątkowa tym bardziej, że w Panamie komunikacja tramwajowa nie funkcjonuje. – Swego czasu jednak i w Waszym kraju kursowały tramwaje – mówił wyraźnie zaskoczonym Panamczykom Dyrektor ds. Ruchu Jacek Kaminiorz i wyjaśniał: – W 1893 roku w Waszej stolicy uruchomiona została – jedna z pierwszych w Ameryce Łacińskiej – sieć tramwajowa. W naszej Aglomeracji elektryczne tramwaje pojawiły się 5 lat później, ale za to jeżdżą do dziś, a w Panamie zlikwidowano je w 1941 roku.

Ile kilometrów ma sieć tramwajowa w Aglomeracji? ile kilometrów przejeżdżają tramwaje każdego dnia? ile mamy wagonów? – m.in. o to pytali goście z Panamy i na wszystkie pytania uzyskali odpowiedź, nierzadko zaskakującą. Mogli też zobaczyć jak tramwaje się przygotowuje

do wyjazdu w trasę, jak się je myje, jak naprawia. A później... wsiadli do zabytkowego wagonu typu N, którym pojechali do Parku Śląskiego, gdzie czekały kolejne atrakcje. – Kilkoma informacjami ich zaskoczyliśmy, wieloma zaciekawiliśmy. To był udany dzień i – jak zapewniali Panamczycy – dla nich na pewno niezapomniany, a o to nam chodziło – podkreśla dyrektor Kaminiorz.

Trzymaj się!

Przyspieszanie, hamowanie, skręcanie – wszystkie te elementy są istotą ruchu pojazdów, w tym tramwajów. Jak uniknąć przykrych zdarzeń w tramwaju wywołanych przez te czynniki? Po prostu – należy się trzymać.

Nowe, gładkie torowiska a na nich nowe i zmodernizowane tramwaje – w takich warunkach podróż jest nieporównywalnie wygodniejsza niż przed rozpoczęciem modernizacji tramwajowej infrastruktury. – Nie buja, nie trzęsie, jedzie płynnie – takie głosy pasażerów docierały do Tramwajów Śląskich bezpośrednio po udostępnianiu do ruchu kolejnych odcinków zmodernizowanych torowisk. Nadal jednak dochodzi do sytuacji przykrych, w których pasażer w wagonie się przewraca nie zachowując równowagi w trakcie jazdy, zwłaszcza podczas przyspieszania i hamowania. Wtedy najczęściej pasażer swoje pretensje kieruje w stronę motorniczego. – Należy pamiętać, że tramwaj to dość specyficzny pojazd. Szkolimy motorniczych, by możliwie szybko przyspieszali, a następnie wykorzystywali masę pojazdu i siłę toczenia do jazdy. To najbardziej efektywny sposób prowadzenia nowoczesnych tramwajów, dlatego takiego stylu jazdy oczekujemy od motorniczych – wyjaśnia Dyrektor ds. Ruchu Tramwajów Śląskich S.A. Jacek Kaminiarz. Zdarza się, że pasażerowie skarżą się właśnie na taki styl jazdy, jednak do niego trzeba się przyzwyczaić i odpowiednio zachowywać w wagonie. – Apelujemy do pasażerów, żeby cały czas podczas jazdy trzymali się uchwytów i rurek. To zdecydowanie ułatwi utrzymanie równowagi, bez względu na to, co dzieje się z wagonem – zaznacza dyrektor Kaminiarz.

W czasie jazdy tramwaj przejeżdża m.in. przez zwrotnice, krzyżownice, rozjazdy; przez ulice i chodniki; przez urządzenia dylatacyjne, smarownice itp. Zdarza się i tak, że motorniczy musi zdecydowanie reagować na wydarzenia na drodze, gwałtownie hamując. Łuki i zakręty to także miejsca, których tramwaj nie pokonuje tak gładko, jak choćby samochód osobowy. Wszystkie te elementy powodują, że jazda tramwajem wymaga od pasażerów zachowania czujności, ale przede wszystkim podstawowych zasad bezpieczeństwa.

Zdjęcie: Tramwaje Śląskie S.A.

– Dlatego, zamiast wyzywać motorniczych, co niestety zdarza się dość często, należy skupić się na swoim zachowaniu i po prostu trzymać się elementów, które po to w tramwaju są – zaznacza rzecznik Tramwajów Śląskich S.A. Andrzej Zowada dodając: – Bezpieczeństwo pasażerów jest dla nas sprawą priorytetową, ale pewnych rzeczy za pasażera zrobić nie możemy. Przedstawiciele tramwajowej spółki zwracają uwagę na nowe zagrożenie, które pojawiło się w ostatnim czasie. – Zauważyliśmy, że wielu pasażerów w trakcie obsługi terminali ŚKUP w wagonach, zapomina o tym, że tramwaj jest w ruchu i trzeba się trzymać. Te kilkanaście sekund, w czasie których pasażer obsługuje urządzenie ŚKUP, to często moment ruszania tramwaju, czyli gwałtownego jego przyspieszania. Wtedy łatwo stracić równowagę i zrobić sobie oraz współpasażerom krzywdę – zauważa Jacek Kaminiarz. Dlatego, dla bezpieczeństwa własnego i innych pasażerów, wspólnie z przedstawicielami Tramwajów Śląskich apelujemy: Trzymaj się!

EVENT

f /15TKA

05-09.09.2016
17⁰⁰-19⁰⁰ Punkt Informacyjny, Galeria Katowicka

10.09.2016
12⁰⁰-18⁰⁰ Biuro Zawodów, Galeria Katowicka

11.09.2016
7⁰⁰-10⁰⁰ Biuro Zawodów, Galeria Katowicka

9⁰⁰ 10⁰⁰ odjazdy 15lek - Sosnowiec, Park Sietlecki
10⁰⁰ powitanie zawodników
11⁰⁰ Start
13⁰⁰ Meta
14⁰⁰-15⁰⁰ wyniki/nagrody

Projekt graficzny: **wakaminiarz**

Katowice
Plac Szewczyka
Galeria Katowicka
start: 11.00

Sosnowiec
Park Diella
meta: 13.15

11
września
2016

15tka

z Katowic do Sosnowca

EVENT

GALERIA KATOWICKA

PRZYBYŁY

KEN GSP

KATOWICE

GALERIA KATOWICKA

mos.ir

DKM

mr2

MATYKARSKI

EVENT MEDIA

TVP3 KATOWICE

ANTY POLSKA RADIO

15 km bieg ➔ **Trasą tramwaju linii 15**

REGULAMIN, ZGŁOSZENIA NA: WWW.BIEGPINETNASTKA.pl
KONTAKT: BIEG15TKA@GMAIL.COM tel. 796 536 566 WIĘCEJ NA: WWW.FACEBOOK.COM/15TKA

Zapraszamy na Dzień Otwarty do Będzina

To już w sobotę 24 września – kolejny Dzień Otwarty, tym razem w Zajezdni Rejonu nr 1 w Będzinie, połączony z obchodami 85. rocznicy zintegrowania sieci tramwajowych Śląska i Zagłębia. Atrakcji będzie co niemiara!

Każdego roku, w ramach obchodów Tygodnia Zrównoważonego Transportu, Tramwaje Śląskie otwierają szeroko bramy jednej z zajezdni zapraszając do ich zwiedzania i do wspólnej zabawy mieszkańców miast Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej i gości spoza regionu. Nie inaczej będzie w tym roku, w którym obchodzimy 85. rocznicę połączenia dwóch sieci tramwajowych – Śląska i Zagłębia. – W takiej sytuacji nie może być inaczej, Dzień Otwarty odbędzie się w zajezdni w Będzinie – mówi rzecznik Tramwajów Śląskich S.A. Andrzej Zowada.

Zacznie się tradycyjnie paradą tramwajów, w której pojadą wagony wszystkich typów – od najstarszej „Enki”, przez 13N, serie wagonów typu 105, Karliki, wagony sprowadzone z Austrii i Niemiec po najnowsze nabytki w postaci wagonów typu Twist i Skarbek. Parada tramwajów wyruszy z zajezdni w Katowicach Zawodziu, przejedzie trasą linii, która połączyła sieci tramwajowe Śląska i Zagłębia, a uroczysty wjazd na teren zajezdni w Będzinie zaplanowany jest na godzinę 11:00, kiedy otwarta zostanie brama i rozpocznie się zwiedzanie. – Naszym gościom udostępnimy hale i warsztaty, zaprezentujemy wagony wszystkich typów tramwajów, jakimi dysponujemy, w tym tabor techniczny oraz podzespoły i części tramwajów. Będziemy wybijać pamiątkowy, unikalny znaczek Dnia Otwartego, swoje umiejętności w specjalnych pokazach zaprezentują motorniczowie a historię tramwajów w regionie przybliży członkowie Klubu Miłośników Transportu Miejskiego. Nie zabraknie też atrakcji cieszących się corocznie największym zainteresowaniem – przejazdu tramwajem przez myjnię oraz nauki jazdy tramwajem – wylicza Andrzej Zowada.

Organizatorzy przygotowują także wiele atrakcji dla dzieci, dla których udostępnione będzie specjalne miejsce ze zjeżdżalnią, trampoliną i suchym basenem, stanowiskiem malowania twarzy, zaplatania warkoczyków i innymi, uwielbianymi przez dzieci atrakcjami. Będą występy iluzjonisty, pokazy działań straży pożarnej, w tym akcja ratowania poszkodowanych w zderzeniu samochodu z tramwajem i gaszenia samochodu, występ kabaretu Amelijush i duetu tanecznego Black & White. – Muzycznie też będzie ciekawie i przekrojowo. Wystąpi orkiestra dęta Tramwajów Śląskich, Big Band i zespół Szansa, a wieczorem swoje koncerty zagrają: zespół Fajters oraz ABBA Cover. Każdy znajdzie coś dla siebie – zaznacza rzecznik tramwajowej spółki.

Dzień Otwarty zakończy Teatr Ognia Osculum – Ignis, a całą imprezę poprowadzi znany prezenter radiowy Marcin Janota. Wcześniej rozstrzygnięte zostaną konkursy – fotograficzny i modelarski. Laureatom wręczone zostaną nagrody, a ich prace będzie można oglądać przez cały dzień na terenie zajezdni. Do 9. września jest czas na zgłoszenie swojego udziału w konkursach – o szczegółach przeczytać można na stronie internetowej Tramwajów Śląskich: www.tram-silesia.pl. Tam też już niebawem pojawi się szczegółowy program Dnia Otwartego Zajezdni Tramwajowej w Będzinie. – Atrakcji będzie znacznie więcej, tym bardziej warto przyjechać do zajezdni. Tego dnia uruchomione zostaną wagony specjalne, które będą kursować z i do: Dąbrowy Górniczej, Sosnowca, Czeladzi i oczywiście Będzina – dodaje Andrzej Zowada.

Przybywajcie zatem i bawcie się dobrze. Sobota 24 września w godzinach 11:00-21:00, Zajezdnia Tramwajowa w Będzinie przy ul. Piastowskiej 29.

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie SA

Pamięć o kardynale z Brzęczkowic

Są miejsca, które wciąż warto odkrywać na nowo. O ciekawej historii Mysłowic pisaliśmy już na łamach Silesia Tram News przed prawie dwoma laty, ale sporo jeszcze zostało do opowiedzenia. Tym razem zachęcamy do spaceru ulicą Oświęcimską, w kierunku Brzęczkowic. To właśnie w tej dzielnicy Mysłowic, 135 lat temu, urodził się kardynał August Hlond.

Na trasach linii Tramwajów Śląskich S.A. nie brakuje atrakcji – ciekawych miejsc i pamiątek historycznych, zabytkowych obiektów architektury miejskiej, przemysłowej czy sakralnej, a także pomników upamiętniających osoby i wydarzenia, które w sposób szczególnie zapisały się w dziejach naszego regionu. Przedstawiamy je w tym cyklu.

Miasto Mysłowice powstało w XIII wieku, na szlaku handlowym z Wrocławia przez Bytom do Krakowa. Wzmianka o mieście znajduje się w dokumencie wystawionym w 1360 r. przez księcia opolsko-raciborskiego Mikołaja, który potwierdza w nim nadanie Mysłowicom praw miejskich. Do 1517 r. miastem władali Piastowie Śląscy, a przez kolejne wieki Mysłowice były własnością rodów, m.in. Pileckich, Tenczyńskich, Turzonów czy Mieroszewskich. Ci ostatni władali Mysłowicami przez prawie 200 lat - do 1839 r. Oni to przyczynili się również do uprzemysłowienia miasta. Po Mieroszewskich właścicielami były: rodzina Winklerów, później Thiele-Winklerów. Gwałtowny rozwój miasta i jego przemysłu, zwłaszcza węglowego, dokonał się wraz z otwarciem w 1848 r. linii kolejowej Wrocław-Kraków. W latach 1872-1877 dokonano połączenia kilku mniejszych kopalń i utworzono kopalnię „Mysłowice”.

W latach zaborów Mysłowice były miastem granicznym, a u zbiegu rzek Czarnej i Białej Przemszy, w pobliżu Mysłowic, schodziły się granice trzech państw: Prus, Rosji i Austrii. Dzisiaj miejsce to zwie się Trójkątem Trzech Cesarzy.

Naszą wędrowkę rozpoczynamy od dojazdu tramwajem linii nr 14 z Katowic do przystanku przy ul. Starokościelnej, naprzeciw kościoła farnego pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny. W otarzu głównym znajduje się jeden z najcenniejszych zabytków sakralnych Mysłowic – malowany na desce obraz Matki Boskiej Mysłowickiej, o którym pierwsze wzmianki pojawiły się w 1619 r. Świątynia, pierwotnie gotycka, wzniesiona została w XIV wieku. W latach 1740-1744 została przebudowana w stylu renesansowym.

Tuż przy przystanku, na narożu ul. Starokościelnej z ul. J. Matejki, stoi jedna z najstarszych murowanych kamienic miasta, tzw. Wójtostwo, z 1860 r.

Na jej elewacji, we wnęce okiennej, znajduje się fresk z wizerunkiem Matki Boskiej Mysłowickiej. Nieco dalej, po prawej stronie, widoczna jest neogotycka świątynia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, wzniesiona w latach 1888-1891 z czerwonej cegły elewacyjnej. Naprzeciwko, przy Krakowskiej 2, znajduje się budynek dzisiejszego Sądu Rejonowego, wybudowany w latach 1902-1904.

Dalej udajemy się pod wiadukt kolejowy, aby dojść do ul. Oświęcimskiej i ul. Katowickiej. Z tego miejsca bardzo dobrze widać ciekawą zabudowę kamienic mieszczańskich przy ul. Lompy, pochodzących z końca XIX i początku XX wieku. My skręcamy jednak w lewą stronę ul. Oświęcimskiej, gdzie na narożu z ul. Mikołowską podziwiać można neogotycką kamienicę z 1901 r., wzniesioną z charakterystycznej czerwonej cegły elewacyjnej. Na wysokości pierwszego piętra dostrzeżemy gotycką

Wnętrze kościoła Matki Boskiej Bolesnej

Kościół Matki Boskiej Bolesnej

figurkę Matki Boskiej z Dzieciątkiem z płaskorzeźbionym przedstawieniem Trójcy Świętej.

Po drugiej stronie ulicy mieści się stary cmentarz katolicki, otoczony kamiennym murem. Na szczególną uwagę zasługują tu trzy kaplice cmentarne. Jedna - z czerwonej cegły elewacyjnej, na planie krzyża greckiego, z charakterystyczną kopułą dachu, druga - wykonana z kamienia ciosanego, trzecia - neogotycka z 1870 r., w której wieczny spoczynek znaleźli m.in. myśłowiccy kapłani.

Wracając z cmentarza do ul. Oświęcimskiej, minimy urokliwy skwer im. Mieczysława Kaweckiego (1916-1942), przedwojennego myśłowickiego lekkoatlety, więźnia obozu KL Auschwitz. Trochę dalej, po prawej stronie, zobaczymy kilka zabytkowych kamienic mieszczańskich, a po lewej - panoramę starego miasta, z kościołem ewangelickim Piotra i Pawła, starą pocztą i dworcem kolejowym. Po drodze warto zatrzymać się na starym cmentarzu ewangelickim z 1881 r. Znajduje się tam kilkanaście zabytkowych nagrobków, pochodzących z XIX i XX wieku. Na uwagę zasługuje również wysoki metalowy krzyż cmentarny.

Na narożu ul. Oświęcimskiej z ul. Stadionową mieści się zabytkowy budynek szkolny z 1906 r. Z kolei spacerując ul. Stadionową dojdziemy do zabudowań Centralnego Muzeum Pożarnictwa, w którym zgromadzone są liczne eksponaty związane z ochroną przeciwpożarową.

Na koniec wyprawy zachęcamy do odwiedzenia Brzęczkowic – od 1945 r. dzielnicy Myśłowic. Najpierw warto zatrzymać się w kościele parafialnym pw. Matki Boskiej Bolesnej. Ta ciekawa budowla, w kwadratową wieżę z zegarem i trójarkadowym wejściem głównym, wzniesiona została w latach 1945-1949. Ciekawe wnętrze ozdobione jest licznymi rzeźbami i płaskorzeźbami, wykonanymi przez zakopiańskiego artystę Henryka Burzca. Przy kościele, w tzw. oratorium św. Wojciecha, od 2004 r. działa parafialne muzeum misyjne, które prezentuje eksponaty związane z misyjną działalnością Kościoła. Po drodze, przy ul. gen. J. Ziętka, zobaczymy jeszcze krzyż przydrożny z 1908 r., z zamkniętą niszą kapliczkową z figurą św. Anny z Maryją.

Fragment zabudowy ul. J. Lompy

Najbardziej znaną postacią Brzęczkowic i samych Myśłowic jest kardynał August Hlond, który urodził się przy ul. Kolejowej, 5 lipca 1881 r. Ochrzczony został 10 lipca tego samego roku w myśłowickim kościele farnym Narodzenia Najświętszej Maryi Panny. Uczęszczał do szkoły ludowej w Zawodziu, kształcił się w Chorzowie i w Brzezince. Potem, wraz z bratem Ignacym, wyjechał do Valsalice pod Turynem, gdzie kontynuował naukę w szkole prowadzonej przez salezjanów. Tam też w 1896 r. wstąpił do Towarzystwa Salezjańskiego, aby w 1897 r. złożyć śluby zakonne. Następnie kontynuował naukę na Uniwersytecie Gregoriańskim. Studia ukończył w 1900 r. doktoratem z filozofii. 23 września 1905 r., po powrocie do Polski, przyjął święcenia kapłańskie. Przez kolejne lata pełnił różne funkcje w zakonie salezjańskim, m.in. był prowincjałem nowoutworzonej prowincji obejmującej Austrię, Węgry i część Niemiec. Dał się tam poznać

jako dobry organizator i dyplomata, co przełożyło się na nominację w 1922 r. przez papieża Piusa XI na administratora apostolskiego dla Górnego Śląska. Natomiast 14 grudnia 1925 r. ks. August Hlond został pierwszym biskupem diecezji katowickiej. Funkcję tę pełnił niespełna 6 miesięcy, bowiem papież mianował go arcybiskupem gnieźnieńskim i poznańskim, co wiązało się również z przyjęciem tytułu Prymasa Polski. 20 czerwca 1927 r. otrzymał godność kardynała. Zmarł 22 października 1948 r. w Warszawie, został pochowany w warszawskiej katedrze św. Jana. Od 1992 r. trwa proces beatyfikacyjny kardynała. W Myśłowicach pamięć o Augustynie Hlondzie jest wciąż żywa. W 2002 r. na placu Wolności stanął pomnik kardynała z Brzęczkowic, zaprojektowany przez Gustawa Zemłę, a wykuty przez Macieja Pietrusińskiego.

Tekst i zdjęcia: Adam Lapski
Przewodnik turystyczny

Fragment starej zabudowy przy ul. J. Ziętka

Kamienica przy ul. Mikołowskiej 2 i Oświęcimskiej

Fragment zabudowy ul. J. Lompy

Pomnik kardynała Augusta Hlonda

Wykorzystać szanse rozwoju

Zdjęcia: UM Mysłowice

Rozmowa z Edwardem Lasokiem, prezydentem Mysłowic

- Co możemy zaliczyć do największych atutów Mysłowic? Czym wyróżnia się to miasto na tle innych w regionie?

- Mysłowice to spokojne, bezpieczne miasto, z doskonałą komunikacją. W 15 do 20 minut jesteśmy w centrum stolicy województwa, w 40 minut na lotnisku w Pyrzowicach, a w niewiele dłużej w Balicach. Mamy bardzo dobre połączenie z głównymi trasami, jak S1 czy A4 – to bardzo ważne, bo dzisiaj rzadko pracujemy w miejscu zamieszkania. Mysłowice są także zróżnicowane pod względem zabudowy. Możemy mieszkać na północy, blisko centrum, gdzie wszystko jest pod ręką lub w nieco spokojniejszej okolicy, z dużą ilością terenów zielonych.

- Proszę wskazać główne kierunki rozwoju miasta w najbliższych latach.

- Te najważniejsze dotyczą działań z obszaru gospodarki i infrastruktury. Naszym celem jest stałe działanie na rzecz poszerzania oferty odpowiednio przygotowanych terenów inwestycyjnych, w szczególności tych poprzemysłowych. Priorytetem są również nowe miejsca pracy, a także rozbudowa systemu dróg, który zapewni szybką i bezpieczną komunikację wewnątrz miasta oraz przemieszczanie się do miast ościennych. Drugim ważnym obszarem jest środowisko i energia. Zależy mi na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza, dlatego dofinansowujemy inwestycje związane z wymianą źródeł ogrzewania na ekologiczne. Moim celem jest również renowacja obiektów zabytkowych, których w Mysłowicach

- Najtrudniejszym zadaniem, które stoi przed nami jest przejście i zagospodarowanie terenów pokopalnianych. Zajmują one w Mysłowicach całkiem spory obszar i to w centrum miasta, więc dają duże możliwości. Chcielibyśmy, by obszar ten dostępny był dla przedsiębiorców, dał miejsca pracy i pozytywnie wpłynął na wizerunek tych dzielnic miasta – mówi prezydent Edward Lasok

nie brakuje. Na ten cel utworzyliśmy specjalny Fundusz Ochrony Zabytków. Kolejny z kierunków rozwoju, którym podążamy to inwestycja w kapitał społeczny. Jednym z moich priorytetów było zwiększenie udziału mieszkańców w zarządzaniu miastem, w decydowaniu o sprawach dla nich najważniejszych. W tym roku ruszyliśmy więc

z pierwszą edycją Mysłowickiego Budżetu Obywatelskiego, a już drugi rok dajemy mieszkańcom możliwość działania w ramach inicjatywy lokalnej. Ważnym punktem dla mnie jest również rewitalizacja społeczna i dlatego z najbliższego rozdania unijnego chcemy pozyskać środki na otwarcie między innymi Klubu Inicjatyw Lokalnych, Centrum Usług Społecznych czy Centrum Wsparcia dla Rodzin. Ostatnim punktem, który wskazaliśmy w strategii, ale równie ważnym jak wszystkie pozostałe jest podniesienie jakości życia mieszkańców. Każdego roku inwestujemy więc w miejsca rekreacyjne – w ubiegłym roku uruchomiliśmy bezpłatne lodowisko, od kilku lat mieszkańcy bezpłatnie korzystają z miejskiego kąpieliska, które wyremontowane zostało w ubiegłym roku, rozpoczęliśmy też pierwsze inwestycje na tzw. Wesołej Fali. Wiele dzieje się także na gruncie kulturalnym. W tym roku zadbałiśmy o to, by na Rynku w każdy weekend nie zabrakło ciekawych wydarzeń, od kilku lat podczas Dni Mysłowic grają i śpiewają gwiazdy z najwyższej półki, a dzięki współorganizacji festiwalu Behind the Trees powróciliśmy na festiwalową mapę Polski. Wiele inwestujemy również w działania profilaktyczne. W tym roku po raz drugi szczepiliśmy bezpłatnie dziewczęta przeciwko wirusowi HPV, przystąpiliśmy do projektu związanego z wykrywaniem wirusowego zapalenia wątroby typu C, a także oferujemy seniorom bezpłatne szczepienia przeciwko grypie. Wreszcie zwiększamy dostępność urzędu poprzez między innymi wdrażanie e-usług.

- Jakie najpoważniejsze wyzwania - problemy stoją przed miastem w obecnej kadencji samorządu?

- Najtrudniejszym zadaniem, które stoi przed nami jest przejęcie i zagospodarowanie terenów pokopalnianych. Zajmują one w Mysłowicach całkiem spory obszar i to w centrum miasta, więc dają duże możliwości. Chcielibyśmy, by obszar ten dostępny był dla przedsiębiorców, dał miejsca pracy i pozytywnie wpłynął na wizerunek tych dzielnic miasta. Kiedy mowa o przedsiębiorcach od razu nasuwa się wschodni odcinek Drogowej Trasy Średnicowej, który odblokuje znaczną część terenów atrakcyjnych dla przedsiębiorców. Wreszcie środki unijne, w zasadzie ostatnia szansa dla samorządów na ich pozyskanie. To ważne, by jej nie zmarnować. Już dzisiaj mamy przygotowanych kilkanaście wniosków o wartości ponad 60 mln zł, które składać będziemy w ramach tzw. ZIT-ów.

- Czym Mysłowice mogą przyciągnąć nowych, potencjalnych inwestorów i w jaki sposób zatrzymać obecnych?

- Nowym i obecnym przedsiębiorcom oferujemy ulgi podatkowe oraz wszelką pomoc w załatwianiu niezbędnych formalności. Jestem dumny z tego, że nasz urząd jest przyjazny i otwarty dla przedsiębiorców. Stawiamy także na e-usługi i znaczną część spraw urzędowych załatwić można u nas nie wychodząc z biura czy z domu. Od ubiegłego roku cyklicznie organizujemy spotkania dla przedsiębiorców, w ramach których prowadzone są ciekawe wykłady i warsztaty, a także, co stanowi chyba największy atut, można wymienić się dobrymi praktykami lub nawiązać nowe relacje biznesowe. Mysłowice docenione zostały przez deweloperów, którzy chętnie budują na naszych terenach i są doceniani przez mieszkańców, również tych z miast ościennych. Niewątpliwym udogodnieniem dla przedsiębiorców będzie rów-

Sala sportowa przy Zespole Szkół Sportowych (obiekt na ukończeniu) – wizualizacja

nież wspomniana już przeze mnie Drogowa Trasa Średnicowa, która pozwoli na szybki i bezpieczny dojazd do wielu terenów inwestycyjnych.

- Jakie miejsce w planach rozwojowych miasta zajmuje transport publiczny? Co ważnego w tej dziedzinie wydarzyło się w mieście w ostatnim czasie i czy planowane są jakieś kolejne działania?

- Transport publiczny to jeden z kluczowych obszarów, którym zarządza miasto. Stale go rozwijamy i inwestujemy, bo zależy nam na dobrej komunikacji zarówno wewnątrz miasta jak i na zewnątrz. Obecnie miasto posiada komunikację całodobową, bo oprócz linii dziennych funkcjonują też nocne. Posiadamy bardzo dobre połączenie z Katowicami (autobus i tramwaj), choć nie wszystkie linie mogą dojeżdżać do centrum stolicy województwa śląskiego i niektórzy pasażerowie zmuszeni są przesiadać się na Zawodziu, gdzie brakuje centrum przesiadkowego z prawdziwego zdarzenia. Ponadto Mysłowice są dobrze połączone z Sosnowcem (autobus i tramwaj) oraz

Tychami. Z uwagi na to, że na bieżąco monitorujemy napełnienia taborów i potrzeby naszych mieszkańców wprowadzane są też zmiany. I tak w ubiegłym roku uruchomiliśmy nową linię autobusową, która łączy część dzielnic południowych z Katowicami. W tym roku przystąpiliśmy z kolei do MZK Tychy, dzięki czemu do końca roku pojawi się kolejna linia łącząca Tychy z Mysłowicami. Niebawem rozpocznie się również remont torowiska tramwajowego w ciągu ulic Bytomskiej, Starokościelnej, Szymanowskiego, Powstańców, a co za tym idzie i remont nawierzchni jezdni. Poprawi to nie tylko komfort jazdy pasażerów, ale i wpłynie na bezpieczeństwo. Obejmujemy też nowe dzielnice transportem zbiorowym. Tak się stało między innymi na ul. Nowochranowskiej, która od 2008 roku nie posiadała żadnego połączenia i mamy takie plany co do ul. Konopnickiej. Równoległe stale toczą się remonty dróg oraz budowy nowych przystanków autobusowych.

- Jakie są plany działań w celu zatrzymania procesu zmniejszania się populacji miasta? Jak przyciągnąć nowych mieszkańców?

- Mysłowice są jednym z niewielu miast w województwie śląskim, które nie notują zmniejszania się populacji. To bardzo cieszy, bo to oznacza, że nasze działania są trafne, a tym samym i skuteczne. Dostępność terenów atrakcyjnych dla rozwoju mieszkalnictwa, niskie stawki podatku od nieruchomości i opłaty za gospodarowanie odpadami, miejsca w przedszkolach dla wszystkich dzieci, miejski żłobek, bogata oferta kulturalna i miejsca pracy to atuty, które doceniają mieszkańcy. Stopa bezrobocia w Mysłowicach w czerwcu tego roku wyniosła tylko 6,1% - to o prawie 3% mniej niż w całym kraju.

Rozmawiał: Waldemar Kosior

Remont ul. Piastów Śląskich wraz z budową ronda

Ul. Stadionowa po remoncie

IV edycja Blues Bana tuż, tuż...

Nadeszła pora, by po raz czwarty zaprosić wszystkich miłośników bluesa na ulicę Piekarską w Bytomiu do „bany pełnej śląskiego bluesa”. Tegoroczne muzykowanie odbywać się będzie 3 września na linii nr 38, w tramwaju Pt8 zwanym „Helmut”, a rozpocznie się w samo południe.

Projekt „Blues Bana - Bytomski Tramwaj Bluesowy” realizowany jest z inicjatywy bluesmana Krzysztofa Wydro, przy wsparciu organizacyjnym Tramwajów Śląskich S.A. i KZK GOP – Sukces pierwszej i kolejnych edycji projektu Blues Bana sprawił, iż festiwal na stałe wpisał się w kalendarz miejskich imprez w Bytomiu. Jego cykliczność spowodowała radość u wielu miłośników bluesa, a muzykom dała przyjemność grania z innymi w nietypowym miejscu – mówi Krzysztof Wydro pomysłodawca i organizator Bytomskiego Tramwaju Bluesowego.

Od samego początku pomysłu przyklasnął Zarząd Tramwajów Śląskich S.A., który dostrzegł pasję i zaangażowanie pomysłodawców w realizację tego nietypowego jam session. – Na przestrzeni tych kilku lat impreza się rozrosła, czego najlepszym dowodem jest zmiana wagonu. Początkowo Blues Bana odbywała się w zabytkowym wagonie typu N, a przed rokiem trzeba było przenieść się do znacznie większego wagonu typu Pt8, w którym blues zabrzmiał również w tym roku – mówi rzeczniczek Tramwajów Śląskich S.A. Andrzej Zowada. Ta zmiana to efekt rosnącej frekwencji – zarówno słuchaczy, jak i samych muzyków. Wielu ludzi przyjeżdża tego dnia do Bytomia na ul. Piekarską właśnie po to, by posłuchać muzyki na żywo w tramwaju. Blues Bana to także świetny sposób na popularyzację bluesa wśród przypadkowych pasażerów.

Podczas tegorocznej edycji Blues Bany na wszystkich miłośników bluesa w tramwaju czekać będzie wiele niespodzianek. Punktem kulminacyjnym tegorocznej imprezy będzie jam session w starej piekarni

w Bytomiu – Miechowicach. – Na czwartą edycję Blues Bany zapraszamy już w sobotę 3 września. Liczymy, że i tym razem, tak jak w poprzednich edycjach, dopisze pogoda i słuchacze, dla których to wszystko robimy – mówi Krzysztof Wydro.

Szczegółowe informacje dotyczące czwartej edycji imprezy „Blues Bana – Bytomski Tramwaj Bluesowy” można znaleźć na facebookowym profilu oraz na plakatach.

Mateusz Wieczorek

KONKURS FOTOGRAFICZNY
termin składania prac: 18.07 - 9.09.2016

**TRAMWAJE
NA ULICACH
ZAGŁĘBIA**

Szczegóły, regulamin i formularze zgłoszeniowe
dostępne na stronie internetowej:
www.tram-silesia.pl

**KONKURS
NA MAKIETE
WAGONU
TRAMWAJOWEGO**

termin składania prac:
9.09.2016

Warunkiem uczestnictwa w Konkursie jest nadesłanie makiety tramwaju należącego do taboru Tramwajów Śląskich S.A., poruszającego się po Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej, wykonanej samodzielnie, dowolną techniką i z dowolnie wybranych materiałów.

Szczegóły, regulamin i formularze zgłoszeniowe
dostępne na stronie internetowej:

www.tram-silesia.pl

Spacerem po Spodku i MCK

Zdjęcia: PTWP Event Center

Kilkaset osób odwiedziło Międzynarodowe Centrum Kongresowe i Spodek w ramach akcji „MCK i Spodek na lato”. Była to wyjątkowa okazja, by zajrzeć w miejsca, które na co dzień są niedostępne i poznać fakty z historii obiektów.

- Dzięki akcji „MCK i Spodek na lato” udało nam się pokazać, że duże obiekty - dedykowane wydarzeniom biznesowym, kongresom, targom czy mistrzostwom są w stanie wyjść z ciekawą propozycją spędzenia czasu na co dzień - mówi Marcin Stolarz, wiceprezes firmy zarządzającej obiektem, PTWP Event Center. - Naszym założeniem było stworzenie oferty dla różnych grup odwiedzających Strefę Kultury i cieszy nas, że wiele z tych propozycji spotkało się z dużym zainteresowaniem mieszkańców miasta i regionu.

Zwiedzający mogli wziąć udział w warsztatach tanecznych dla dzieci, nauce jazdy na rolkach, treningach koszykówki czy badmintona. W piątki na muzycznej scenie prezentowały się młode śląskie zespoły, laureaci akcji Dzielnica Brzmi Dobrze, organizowanej przez Miasto Ogrodów, zaś czwartkowe wieczory wypełniło Kino Letnie Antyradia. Największą popularnością cieszyło się jednak zwiedzanie Międzynarodowego Centrum Kongresowego i Spodka. Oryginalny budynek MCK,

funkcjonujący dopiero od kilkunastu miesięcy, zachwyca swą nowoczesnością. Zwiedzający mogli zobaczyć sale balowe, konferencyjne, hol dolny oraz hol górny z antresolą, a także ogromną salę wielofunkcyjną. W sali audytorijnej prezentowany był krótki film o tym niezwykłym dziele architektury. Druga część zwiedzania, pod kierunkiem katowickiego przewodnika - Edwarda Wieczorka, rozpoczynała się od tunelu łączącego MCK ze Spodkiem. W słynnej hali, już na miejscach dla ważnych gości, zwiedzający usłyszeli wiele ciekawych opowieści i anegdot, a następnie mogli zasiąść w fotelach saloniku VIP-owskiego. Była też wspinaczka na sam szczyt widowni, żeby z innej perspektywy spojrzeć na panoramę miasta, a następnie wejście na płytę główną pod ogromny ekran oraz wizyta w szatniach, garderobach, na lodowisku i sali gimnastycznej z basenem. W sumie 6 km spaceru z ogromną porcją wrażeń!

- Cały czas otrzymujemy pytania o kolejne terminy zwiedzania, pracujemy teraz nad ustaleniem stałego harmonogramu dla wycieczek, a szczegóły podamy już wkrótce - zapowiada Marcin Stolarz. Na kolejne odwiedziny zarządzający Spodkiem zapraszają już jesienią. Możliwość zwiedzania Spodka wróci w zmienionej, ale jeszcze atrakcyjniejszej formule. Oczywiście wszyscy chętni do zwiedzania mogą przyjechać do Spodka tramwajem!

(k)

Logogryf dla dzieci

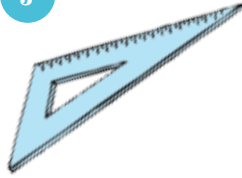
1

2

3

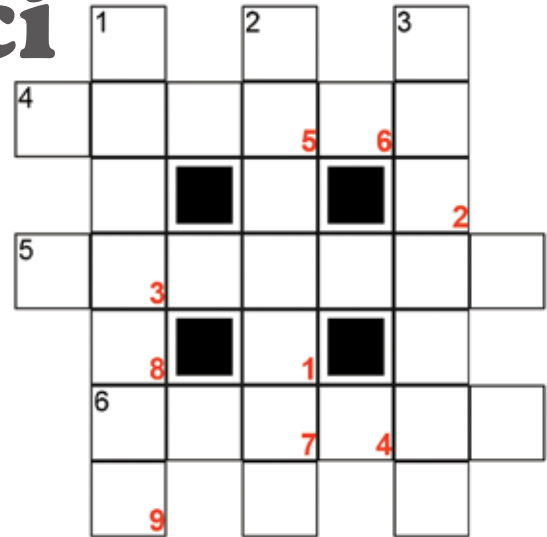
4

5

6

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 9 utworzą rozwiązanie

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Wśród najmłodszych czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania do 15 września na adres wydawcy rozlosujemy maskotkę ufundowaną przez Tramwaje Śląskie S.A. W tym miesiącu nagrodę wylosował Marcin Kulik z Chorzowa. Gratulujemy!

Krzyżówka panoramiczna

Np. sz lub cz	Masa dla szklarza	▼	Milczą, gdy dusza śpiewa	▼	Siła, krzepa	▼	W oku się kreci	▼
	Wynagrodzenie		Spis potraw; menu		Podstawowy składnik skorupy ziemskiej		Mocny sznurek	
Człowiek niecywi- lizowany	▼	▼	▼	▼	Pleciony z wikliny	▼	▼	▼
Cukrowa - na patyku	▼	▼	▼	▼	Chroniła rycerza Pagórek na plaży	▼	▼	▼
▼	▼	▼	▼	▼	Duży ssak arktyczny	▼	▼	▼
Zdobycz	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼
Skok na bank	▼	▼	▼	▼	Ostatnia litera grec- kiego alfabetu	▼	▼	▼
Każdego dnia inna	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼
▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼
Pracow- nicy, załoga	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼

Litery w kolorowych kratkach utworzą rozwiązanie

Wśród czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania do 15 września na adres wydawcy rozlosujemy nagrody rzeczowe. W tym miesiącu nagrodę w postaci Power banku wygrał Aleksander Pawlak z Katowic. Gratulujemy!

Adres redakcji: Agencja Mediów Lokalnych mediaL, ul. Katowicka 105, 41-500 Chorzów. Rozwiązania można przysłać pocztą tradycyjną, pocztą elektroniczną (na adres: biuro@agencjamedial.pl) lub dostarczać je osobiście. Uwaga: oprócz adresu nadawcy należy podać numer telefonu kontaktowego.